

Oponentský posudek bakalářské práce

Tereza Majerovičová: Neolitický dům na Balkáně – geneze a etnoarcheologické studium. České Budějovice 2015.

Problematika balkánského neolitu se na první pohled může jevit českému archeologovi poněkud vzdálená, pro studium středoevropské mladší doby kamenné, resp. procesů tzv. neolitizace a jevů s ní spojenými, má však jihovýchod Evropy zásadní význam. Za jeden z výrazných projevů nastupující neolitu jsou všeobecně považovány pevné domy a právě tuto problematiku si autorka zvolila za téma své bakalářské práce.

Práce T. Majerovičové je koncipována jako kompilace především zahraniční literatury, což je u takového tématu pro bakalářskou práci obhajitelné. Práce má přehlednou strukturu, jen si nejsem jist oprávněností předposlední kapitoly „Diskuse“, která je spíše souhrnem faktů, uvedených výše v práci. Vlastní nové otázky zde autorka nenabízí, je ovšem pravda, že v rámci bakalářské práce toto není nezbytně nutné. Spíše v práci postrádám alespoň pokus o vlastní analýzu excerpovaných dat, která by mohla mít podobu alespoň přehledové tabulky s komentářem (viz dále).

Z obsahového hlediska nelze práci nic zásadního vytknout – pouze mi není jasný klíč, podle kterého autorka vybrala podrobněji pojednávaná sídliště. Je to jen náhodný výběr dle aktuálně autorce dostupné literatury? V práci Terezy Majerovičové však postrádám především ucelené a přehledné tabulky, které by čtenáři do hloubky neznalému problematice balkánského neolitu ukázaly např. chronologické schéma (jak je např. datován časný, starý, střední či pozdní neolit v jednotlivých regionech) či schéma vývoje balkánského neolitického domu, nejlépe opět dle jednotlivých regionů. Takto je práce poněkud nepřehledná. Bylo by rovněž třeba zařadit podrobnější mapku lokalit, resp. (lépe) mapky pro jednotlivé úseky neolitu (a mezolit); v práci T. Majerovičové předložená převzatá mapka (obr. 1:1) není příliš čitelná ani přehledná.

Dostí problematická je práce T. Majerovičové po stránce formální. Gramatických chyb či překlepů sice najdeme v práci jen nemnoho, k největším prohřeškům však patří absence řady citací (např. na s. 46 od G. Naumova, s. 47 od D. Baileye a I. Hoddera či na s. 49 a 50 téměř veškeré citace uváděných děl) a pak absence stránkových rozsahů u uváděných citací. Odkazuje-li se na konkrétní údaj z mnohdy rozsáhlých monografií, je stránku nutné uvádět! Některé z citovaných prací chybějí v seznamu literatury (např. Perlés 2001 citovaný např. na s. 18-20, Rus – Lazarovici 1991 citované na s. 27 nebo citace Horváth 187 na téže stránce). Ani samotný seznam literatury není bez formálních prohřešků: tak např. práce D. Baileye nejsou zařazeny abecedně a jedna z nich (z roku 1996) je uvedena dvakrát. E. Neustupný se nejmenuje „Neústupný“ (v seznamu lit. i na str. 44). Na s. 29 uvádí v jednom odstavci jednu lokalitu pod dvěma názvy „Ovčarovo“ i „Ovcharovo“, což je potřeba sjednotit. Nepůsobí rovněž dobře, když jsou celé pasáže či dokonce celé kapitoly vypsány pouze z jediné práce či prací od jediného autora (srov. např. s. 28-30).

Na str. 15 nerozumím větě: „Podle těchto dat probíhal v dané oblasti velmi dlouho mezolitický způsob života, jelikož byla tato místa jen sporadicky osídlena v období kolem 9400 – 7500 př. n.l.“. Na s. 35 uvádí autorka věk dětských koster nalezených v Lepenském Viru na „9-10 měsíců od početí“ – nemá tam být „od narození“?

Celkově oceňuji na práci T. Majerovičové především poměrně velké množství prostudované literatury, z níž získala ucelený přehled problematiky balkánských neolitických domů. Naopak

v práci postrádám podrobnější vlastní analýzu dané problematiky (přesahující rámec excerpovaných faktů a názorů rozličných badatelů). Negativem jsou i výše uvedené formální nedostatky.

Práci T. Majerovičové doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat známkou **velmi dobře**.

V Českých Budějovicích dne 3. 6. 2015.

Doc. Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D.